

Di lider fun

37

50962

IZA AK FELD

fun di piese

„Kopil-Kiwe wert a tate“

**DUS TROJRIGE LID
FUN ERMODERTEN KIND**

fun Karmelicka 23

Farfast fun N. FROJSZNAJDER

Jestem chory

melodja: „ACH LUDWIKO“

BAGATELKA

Cena 20 gr.

2020116312

דאָס טרויעריגע ליד פון דער מאָרדעטן קינד

צו זינגען מיט דער מעלאָדיע:

„אזעק די מערדער די רצח, ריר מיך ניט אָן מיט דער האַנט“

I

מענשן איר מעגט דאָס ליד מיט געדולד אוסהערן
וואָס אין דער גרויסע שטאָט וואַרשע האָט זיך פאַרלאָפן
דאָס ליד וועט אייך ברענגען צו שמערצן און צו טרערן,
אזוי אן אומגליק האָט זיך אין פוילן נאָך נישט געטראָפן
דעם 23 יולי האָט אן אומגליק פאַסירט,
2 א זייגער אין מיטן העלן טאָג,

אין קראשינסקיס גאַרטן האָט זיך א דינסט פון א קינד אוועקגעדרייט
פלוצלינג איז געוואָרן א יומער און א קלוק.

II

די דינסט האָט דאָס קינד, אירס א בעקאנטע אויף א מינוט
איבערגעגעבן,

מיט איר געליבטען דאָט זי פארפירט א געשפרעך,
ווען זי איז צום אָרט באלד צוריקגעקומען
האָט זי אָנגעהויבן צו שרייען אז ס'איז איר שלעכט
אוי, געוואָלד ווי איז דאָס קינד, ווי איז עס געוואָרן פאַרשווינט,
ווי אזוי גייט מען יעצט א היים,
וואָס וועלן די עלטערן זאָגן, זיי וועלן געוויס וויינען און קלאָגן,
זעט נאָר מענשן וואָס פאַראַ אומגליק מיר איז געשען.

III

די דינסט מיט דעם געליבטן האָבן גענומען דאָס קינד אַרומזוכן
אַבער אומזיסט איז געווען זייער מיה.

א פאַר שעה האָבן זיי אין גאַרטן געטוען ארום קריכן
זיי האָבן נישט געוויסט ווי דאָס קינד איז אהין געקומען,
מענשען זענען זיך צוזאַמען געלאָפן, אויף דעם אומגליק וואָס
האָט זיך געטראָפן,

ס'איז געוואָרן א יומער און א געוויין

ידן! זעט נאָר דעם צאָרן וואָס איז פלוצלינג געטראָפן
די ידיעה איז שוין אונגקומען א היים

379
H 91

IV

ווי די עלטערן האָבן נאָר דאָס דערהערט,
 פון דעם אומגליק וואָס זיי איז געשען
 פאַר גרויס שרעק זענען זיי געפאלן צו דער ערד,
 מער ווי אַ שעה האָבן זיי אויף די אויגען נישט געזען,
 זיי האָבן אָנגעהויבן וויינן און שרייען צום טאטן פון מין-השמים.
 ווי טרויריק איז געווען דאָס שרעקליכע בילד,
 פון די שרעקליכע בתירה דערהערן, האָבן די שכנים פארגאָסען
 בלוטיקע טערן,
 מאמעס פון קינדער גייען ארום ווי צו דולט.

V

אזוי היי די עלטערן זענען צום בעהוסטזיין צוריק געקומען,
 האָבן זיי אָנגעהויבן צו שרייען, ווי איז אינווער קינד?
 די אלע מענשן וואָס האָבן דעם צער צוגעזען
 איז יעדן יעדען פארגליווערט געוואָרן דאָס בלוט אַצינד,
 דער פאָטער איז געלאָפּען אָן פּת, און די מוטער האָט זיך
 געשלאָגן אין די וואנט דעם מח,
 און די פאָליציי האָט אָנגעהויבן צו זוכן שטרענג,
 קיין אַטוואָצק האָט מען געמוזט אוועקשיקן,
 און ביי דעם הערצן האָט יעדן געטוען דריקן,
 און זי איז אריינגעפאלן אין אַ ביטערע קרענק.

VI

אזוי היי מען האָט נאָר פון דעם צייטונג דאָס אומגליק דער הערט
 האָט יעדען אַ גרויל ביים האַרצן אנגענומען
 עטליכע טעג האָט מען געטוען דאָס קינד ארום זוכן,
 ביז מען האָט העלטשן אין וואסער געפונען,
 מ'האָט אין פראַסעקטאָריום אַריין געבראַכט און די סעקציע באלד
 [געמאַכט
 און דער פאָטער האָט דאָס קינד באלד דערקענט,
 ער האָט זיך די הענט געביסן, ווי דאָס קערפערל איז געווען
 [צוריסן,
 שוואַרצע צייכענס זענען געווען אויף די פיס אין אויף די הענט.

Er hot zych di hent gebysn, wy dus kerperl yz gewejn
Szwarcce cajchens zenen gewejn ojf di fus, un ojf di hent
[curysyn,

7

Wen der Chesed-Szel-Emes hot dus kind fyn prosek-
torjum arojsgenumen

Yn menszen tojznter hobn gewart ojf der gas
Un tajchn trejren hobn fun di menszns ojgn opgeryne
Fyn wajnen zenen geworn sztajner nas
Di lewaje hot zych bizn „gitn oret” gecojgn, es hot
myt zaj mytgewajnt dort

Blut yz upgerynen fyn jedns ojgn
Ojfn Bejs-Ojgom yz gewen a jomer un a klug...

8

Di ojsforszung hot zych cy dejm sztreng genymen
Yn dejm wuzyk hobn zaj noch nyszt gehat,
Byz dejm 26-tn Juli hot dus gedort,
Byz zaj hoben dejm wuzyk ojfn plac karcelak gepakt
Ojf cu ermordn a kind culijb 17 gildn,
Dus geld hot zy far dejm wuzyk genumen.
Farsztajt nor yhr merderlich harc, yhr sof wet zajn
[szwarc,

Yn di tfise arajn yz zy szoyn gekumen.

9

A wyrok, a grojser erwart ojf yhr, mentszn yr hot
[nor geduld

Di rychter weln zy myszpetn azoj wy gehejryg, ach
[wi szreklich wet zaj yhr byld.

Mentszn gisn myt trern, myt dejm kind zol di erd
[farszlosn wern,

Kajn zajn umglik zol szoyn mer nyszt zajn.
Mames yhr zolt ajch bamyjen, yhr zolt ajere kindelech
[gliklich ercyjen.

Wi nemt men pernuse

Menszen git a ajce mir ratewet ojf gijch,
Danken wel ich ajch derfar wajl ich ken nyszt helfen

Di cajt yz byter zaer schlecht es gajt doch gurniszt ajn [zyjch
Es yz joszerdyg mehr wi recht az ihr zolt mir bahyl-
[fyg zajn

Refrein

Wy nemt men parnuse? wy nemt men parnuse?
S'yz szwer cy zyjchen yn gefynen kajner git nyszt cy

[ferdyjnen.
Wy nemt men parnose? wy nemt men parnuse?

Nyszt nor yhr nor kymat ałe,

Frejgt hajnt di zelbe szaałe,

Wy, wy nemt men oj wy wy nemt men parnuse.

Ich ken a sojcher ungesztopt er hot asz 7 krumen,

Ojf jejder krum a ander szyld ojf zajne wajbers nejmen

A krum fyn sznyt az es gajt arojch,

Yn skarb hot er a wilje

Di gance woch brecht er dejm mojech cuzamen myt

[zajn familje

Refrein

Wi nemt men parnuse? wi nemt men parnuse?

S'yz szwer cy zyjchen yn gefynen, kajner git nyszt cy

[ferdynen

Wi nemt men parnuse? wi nemt men parnuse?

Er hot wszystko ałc gotowe,

Nyszt baj zich nor yn Urząd Skarbowy

Wi—wi nemt men, wi men ojf pernuse

Wi nemt pernuse? wi nemt men pernuse

Sztajt niszt lajdig, zingt mit ale
ojch baj mener saj ba damen

Wi nemt men pernuse

Nu—nu, zingt mit wet zajn gringer

Nyszt nor ihr, nor kemat ale fregen hajn di zelbe
[szale

Wi—wi nemt men, oj wi nemt men pernuse.

II

A sojcher fun di Nalewkes, wus dandlt zejer grojs,
Mit hunderter un tojzenter un mit dolarn blojz,
Ojb macht er a sach-chakl nor fun dem, wos er

[farmugt,
Dan zect er zich awek in sztyb un nor er wajnt un
[klugt

Wi nemt men pernuse, wi nemt men pernuse

III

Syz byter baj rab Zeling, dem szadchn fun der sztab
Men szlist niszt kajn szyduchim—zugt er alc iz kaput
Az nadn git men nor a hojker, krume fis un hent.
Un syz nysztu fun wos cu nemen ehocz a procent

Wi nemt men pernuse, wi nemt men pernuse

IV

A majdl of a randke hot ferszpetykt zich szojn bald
Zy lojft, zy brent, zy poret zich „szojn szpet”—szrajt

[zy gwałt
Un az kajn puder hot zy nisz, nisztu ojf dem kajn

[gelt
Basmirt zy zich mit mejl un zy yz di szeuste ojf der
[welt

Wy nemt men parnuse, wy nemt men parnuse

Nasze modne panny

Nasze modne panny to francuski fason
Krótka sukieneczka włosy ala-garson
Za to wszystkie panny w całej Europie
Wyglądają jakby małpki na urlopie.

Krótkie włosy u nas nie są już urocze
Powracają w modę przedługie warkocze
Za to każda panna będzie dziś zmuszona
Przyprawić se warkocz z końskiego ogona.

Nasze panienczki ładnie wyglądają
Gdy swoje twarżyczki malowane mają
Jak się umalują to są takie śliczne
Wyglądają jakby małpki zagraniczne.

Dziś dla młodych panien przyszła nowa era
Każda ze swą główką mknie do fryzjera
Elektryczny masaż robią dla urody
A w niedługim czasie zaczną golić brody.

Długa sukieneczka w modę znów powraca
I w paryskim świecie znów ta moda wkracza
Panny się wciąż skarżą ze im niewygodnie
Więc napewno zaczną nosić męskie spodnie.

Już niejedna panna w męskim stroju kroczy
Trudno ją rozpoznać bo nie ma warkoczy
Jeszcze trudniej poznać będzie w ludzi kupie
Takie rozpoznanie skończy się na głowie.

Mówiła jej mama ach ty podły smyku
Jak się nie poprawisz zamknę cię w kurniku
Możesz mamó zamknąć to jest dla mnie bajka
Ale cie uprzedzam że nie znoszę jajka.

Bagatelka

Znać salonowy dobry ton to jest bagatelka
Tańczyć fokstrot scharleston to jest bagatelka
Skakać dobę gdybyś mógł to także bagatelka
Ale nie połamać nóg to jest sztuka wielka

Poznać cudne dziewczę wdzień to jest bagatelka
Spełnić miłość pełne drzeń to jest bagatelka
Niezapłacić grosza też to także bagatelka
Lecz na koniec nie wpaść wiesz to jest sztuka
[wielka

W młodym wieku zenić się to jest bagatelka
Wziąć w posagu coś lub nie to jest bagatelka
Z młodą żoną słodko śnić to także bagatelka
Lecz z teściową w zgodzie żyć to jest sztuka wielka

Dyktatorem zostać Włoch to jest bagatelka
Wzniecić w koło płąć i szloch to jest bagatelka
Naród batem uczyć cnót to także bagatelka
Ale uszczęśliwić lud to jest sztuka wielka

Być handlowcem już od lat to jest bagatelka
Mieć dwa sklepy jeden skład to jest bagatelka
Wciąż narzekać na psi los to także bagatelka
Lecz podatków płacić stos to jest sztuka wielka
Gdy amnestja wyjdzie wszak to jest bagatelka
Powypuszczając więźniów z pak to jest bagatelka
Gdy znów kradnie ten i ów to także bagatelka
Lecz połapać wszystkich znów to jest sztuka
[wielka

Zostać członkiem chorych kas to jest bagatelka
Przejsć choroby różnych faz to jest bagatelka
Brać lekarstwa loki pić to także bagatelka
Lecz po tych lekarstwach żyć to jest sztuka wielka

Wydawca: N Frosznajder (ociemniały inwalida)
W-wa, Zamenhofska 58, m. 50.

Druk. JDX W-wa, Nowolipki 47

